

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 26

30. června 2013

Cena: 8 Kč

NOVÉ ZVONY V BLANSKU

Již téměř pět tisíc let doprovázejí lidstvo hlasy zvonů. Odměňují lidem čas, zvou je k modlitbě, volají do práce či do boje. Doprovázejí člověka na jeho poslední cestě, bijí na poplach nebo oznamují příchod svátků. Moderní doba jako by se jich nedotkla – hlas zvonu se za celá ta tisíciletí nezměnil a vzbuzuje v nás stejné emoce, jaké budil v našich předcích. Nezměnily ani samotné zvony. Mnohé z těch, které unikly válečným událostem, pamatují celá dlouhá staletí. Ale i zvony novější vypadají a znějí vlastně stejně jako zvony z dob dávno minulých. A co je nejpůsobivější – přes veškerý technický pokrok a moderní výrobní postupy, které vytlačily mnohá tradiční řemesla, se zvonářské řemeslo nezměnilo. Dnešní zvonáři odlévají zvony stejným způsobem jako generace zvonářů před nimi. Moderní techniku využívají jen okrajově, např. při zvedání těžkého mnohatunového kolosu na věž.

Jak vzniká hlas zvonu, v čem je jeho tajemství? Tvar zvonu se vyvíjel po dlouhá staletí a nikdo nedokázal vymyslet nic dokonalejšího. Byly vyzkoušeny i odlišné tvary (od litinových tyčí po různě svinuté kovové desky) a materiály (sklo), ale nakonec vždy zvítězil zvon klasického tvaru odlitý z bronzu. Zvon charakterizuje několik rozměrů a částí. Důležitý je dolní a horní průměr. zesílený spodní okraj zvonu se jmenuje věnec nebo také rána – to je místo, do kterého bije srdce zvonu. Boční lehce klenutá část mezi oběma průměry se pak nazývá žebro. Zvon je v horní části zakončen korunou – oušky, za která je upevněn k dřevěné hlavici. Zvuk zvonu netvoří jediný tón, ale úderem srdce o ránu se celý zvon rozezní v mnoha odlišných a nestejně zvučných tónech, které spolu musejí harmonicky souznít. A to je jedno z největších tajemství zvonů – tuto harmonii a výšku hlavního tónu určuje celá řada faktorů, např. velikost zvonu, váha a hlavně profil

žebra. Na všechny rozměry existují přesně stanovené propočty: síla věnce musí být v určitém poměru k dolnímu průměru zvonu, žebro se musí zužovat podle přesně vypočítaných vzorců, odpovídat musí i jeho klenutí a horní průměr zvonu, stejně jako velikost, tvar a váha srdce.

Dřevěný kostel v Blansku, Husův sbor Církve československé husitské, doposud neměl ve své věži zvony. Když byl v roce 1937 chrám zasvěcen Božím slovem a předán do užívání naší církvi, bylo do kostelní věže nainstalováno zvláštní zařízení, tzv. gramozvony. Bohužel však časem dosloužilo. Vyzvánění se proto doposud zajišťovalo reprodukcí z nahrávky zvonů. Díky štědrému daru jednoho z věřících jsme mohli tento starý dluh konečně splatit. Proběhla jednání se zvonáři, památkáři, statiky a dalšími odborníky – podařilo se. Začátkem března byly zvony odlity. Nejprve dva, **Cyril a Metoděj**, časem k nim snad přibude třetí – **M. J. Hus**. Zvony mají své patrony, jména. U příležitosti výročí 1 150 let příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu jsme se rozhodli právě pro jména apoštolů víry.

Vyzvánění z našeho sboru během dne: nejdříve nový den vítá v 7 hodin ráno menší zvon Cyril, poledne odbíjí větší Metoděj a společně oba zvony ohlašují v 19 hodin tzv. klekání. V pátek na památku utrpení a umučení Páně zvoní v 15 hodin Metoděj. Rovněž před a po bohoslužbách, svatbách a pohřbech zvoní oba zvony. Zatím proběhl zkušební provoz a celý mechanismus prošel laděním.

Instalaci zvonů je velkou slavností v životě každé farnosti. Naše shromáždění se bude konat v **neděli 30. června od 9 hodin**, bohoslužbu povede **brněnský biskup ThMgr. Juraj Dovala**. Kéž vyzvánění z našeho chrámu nese znamení živého křesťanství v našem městě.

Rada starších v Blansku

Na internetových stránkách www.mestoblansko.cz v rubrice Media, v sekci Videožurnál online se můžete podívat na reportáž o vyzvánění nových zvonů.

Pohled na dnešní Jeruzalém

ŠEDESÁTÉ PÁTÉ VÝROČÍ VZNIKU IZRAELE

Šedesáté páté výročí. Je to hodně? Je to málo? V každém případě je to důvod k oslavě. Oslavě skutečnosti, že navzdory mnoha válkám včetně té první, provázející jeho zrození, a dalším potížím stát Izrael již 65 let zaujímá své, byť malé, místo na politické mapě oblasti Středozemí. Na území, které je pro mnoho věřících světových monoteistických náboženství posvátnou půdou a místem, kde začaly a kudy kráčely jejich „náboženské dějiny“.

Primárním smyslem vzniku státu Izrael byl návrat Židů rozptýlených po celém světě do historické pravlasti, kde v r. 1948 žilo 600 tisíc obyvatel; nyní je to 7,2 milionů, z toho 5,5 milionů Židů. Hlavní nárůst přitom

nezpůsobila porodnost, ale přistěhovalecké vlny. Ta poslední proběhla v 90. letech, když po pádu komunismu odešly z Ruska tisíce lidí. S čím vším se musela země „vypořádat“? Kromě obecně známých skutečností, o kterých slyšíme téměř denně v médiích a které souvisí s lokalizací Izraele uprostřed arabských sousedů, jsou zde geografické a přírodní podmínky po staletí stejné – stačí otevřít si atlas a přesvědčit se, jakou rozlohu země tvoří pouště, a naopak jakou úrodná půda. Přesto se Izrael zařadil mezi rozvinuté státy. Současná ekonomika, zemědělství a technika je na velmi dobré úrovni; na té je (bohužel?) z pochopitelných důvodů rovněž armáda...

Izrael je demokracií západního typu se všemi výhodami a výdobytky, ale i problémy, které tento systém přináší. Jelikož zájem o návštěvu míst známých z Bible je stále obrovský, zemi se daří také díky cestovnímu ruchu. V posledních letech navíc klesl počet sebevražedných atentátů ze strany palestinských Arabů – zčásti díky bezpečnostní bariéře postavené na hranicích se západním břehem Jordánu. Bylo by možné psát o mnoha dalších věcech; zde se však omezíme na stručné **Přejeme vše dobré, Izraeli** a připojujeme zajímavé vyprávění českého studenta, který zde pobyl nějaký čas, kreslil, co viděl, a zpět se vrátil plný poučných a pozoruhodných dojmů... **red**

ŠOK Z ALMUŽNY – JERUZALÉMSKÉ HAPPENINGY ČESKÉHO UMĚLCE

Při vybírání stipendijního pobytu v zahraničí přes tzv. „Erasmus“ mě do oka padl Jeruzalém, kde zbývala dvě poslední místa. Zabušilo mi srdce, protože mě to velmi lákalo, ale zároveň jsem se trochu bál. Na konci února jsem již seděl v letadle do Tel Avivu. Studium na Bezalelské akademii umění a designu nebylo časově náročné. Stáž byla koncipovaná tak, aby studentům zbyl dostatek času na poznávání země. Cestoval jsem, navštěvoval místní křesťanské sbory, seznamoval se s úžasnými lidmi, toulal se po Jeruzalémě. Obzvlášť rád jsem se při cestě z centra města na kolej, kde jsem bydlel, procházel starou ultraortodoxní čtvrtí Mea Šearim...

MUŽI, NENOSTE KRAĀSAS

To místo mě fascinovalo. Omlácené slepence starých architektur. V ulicích přirozený nepořádek kontrastující s konzervativně oblečenými obyvateli. Na stěnách starých domů vylepované černobílé místní noviny, většinou s náboženskou tematikou. Plakáty s velkými hebrejskými písmeny. V této čtvrti žijí většinou pouze pověstní ultraortodoxní židé, jejichž

prací je od rána do večera studovat Tóru. Mají vousy a pejzy a jsou oblečení do dlouhých černých pláštěů, na hlavě nosí černé klobouky. Děti mívají proužkované halenky. Malí chlápci s pejzy jsou opravdu roztomilí. Ženy se oblékají do tmavě modrých nebo černých dlouhých sukni s halenkou. Neustále mě zde doprovázel pocit, že se nalézám v 19. století. Převažujícím černobílým dojmem z tohoto místa i lidí zde žijících ve mně vznikl pocit, jako bych se ocitl v černobílém předválečném filmu o židech. Dýchala zde na mě přirozenost života této komunity. Možná i kvůli výše zmíněnému přirozenému nepořádku. Každopádně jsem vnímal její uzavřenost a zároveň hlubokou vnitřní provázanost. Máte pocit, že zde jsou všichni jedna velká rodina. Nemají televize, a skupinky dětí se tak mohou venku prohánět až do pozdního večera. Rodiče, kteří běžně mají deset dětí, se o ně příliš nebojí, protože vědí, že jsou v podstatě stále v okruhu své „rodiny“. Bezpečno je zde v kteroukoliv denní dobu, pokud jste ovšem řádně oblečení. Ženám nedoporučuji nosit kal-

hoty, krátké sukně, trička s krátkými rukávy a hlubokým výstřihem, mužům zase kraťasy. V době šábessu zde radši nefotěte ani nepoužívejte mobil či auto. V takovém případě byste se mohli dostat do problémů.

PŘÍBĚH DAVIDOVY HVĚZDY

Čím déle jsem touto čtvrtí procházel, tím jsem měl větší touhu proniknout hlouběji, poznat tyto lidi blíže. Občas se zde válely hromady dřeva. Napadlo mě zkusit v rámci studia umělecké školy něco z těchto zbytků vytvořit. Jednou jsem se se svým kamarádem dohodl, že si seženeme elektrický šroubovák a z jedné takové hromady smontujeme židovskou hvězdu. Naším záměrem bylo vytvořit něco, co bude ultraortodoxním židům blízké a čím budeme moci navázat společenskou komunikaci. Byla to první, a hned velmi živá zkušenost, především s dětmi. Byli jsme podezřelí hned od začátku. Stále dokola jsem tázajícím se dětem opakoval hebrejská slova napsaná na papírku: „*Stavíme židovskou hvězdu. Necháme ji tady. Je to dar pro vás. Nechceme ji spálit.*“ Hned vedle nás totiž jiný hlouček dětí připravoval

Pokračování na str. 3

O ZBYTEČNOSTI BOŽÍ?

„Nepohrdám Boží milostí: Kdybychom mohli dosáhnout spravedlnosti skrze zákon, byla by Kristova smrt zbytečná.“
(Gal 2,21)

V diskusích mezi ateisty a věřícími padá často argument, že i kdyby Bůh byl, je zbytečné o něm vůbec uvažovat, protože s faktorem, který prokazatelně neznáme, nemůžeme přece počítat. Beztak Boha nikdo neviděl ani neslyšel a nemůžeme si na něj sáhnout, zvažít ho, změřit, pozorovat a dát ho do muzea. Když něco namítnete, ihned se ozve ona známá mantra: „A to mám věřit na nějakého vousatého dědečka na obláčku, který dává rozkaz mrakům, aby dávaly déšť, ha ha ha?“ Vidíte, nevěřící evidentně nebojují s Bohem jako takovým ani s křesťanskou vírou, ale se svojí vlastní falešnou představou o Nejvyšším.

K tomu s oblibou dodávám, po vzoru apoštola Pavla, že vlastně svým způsobem věřím pro některé v neznámého Boha. V takového, o němž nevíme, jak vypadá, a ani si ho nezobrazujeme, v Boha, který není z tohoto světa, v Boha, jehož si nepřivlastňují, ale kterému sloužím. Jediné, co o něm prokazatelně vím, je fakt, že mne miluje a že se na něj mohu s důvěrou obracet v modlitbách. Často pak slyším odpověď: „Ale v takového Boha nemám problém uvěřit ani já, jenomže proč? Není to zbytečné?“

Ruku na srdce, ateista si dokáže velmi snadno představit Boha jako onu neznámou, jako X v matematické rovnici, která nemá řešení. Svým způsobem počítat s neznámou není zbytečné, často díky ní můžeme k nějakému řešení dospět, aniž bychom X vypočítali. Upřímně řečeno, ještě přijatelnější by pro nevěřící bylo, kdyby byl Bůh proměnnou Y, za kterou si lze dosadit libovolnou konstantu, podle toho, jak se to zrovna hodí. Jenomže, tak to právě s Bohem není.

Zde narážíme na fakt, že náš Bůh není pro nás věřící neznámý, neboť se nám dává poznat prostřednictvím svého Slova, které je obsažené v Písmu svatém. Bible není jen snůška legend a mýtů, jak mnozí liberálové hlásají, nýbrž jde o hluboké Pravdy, bez jejichž pochopení nelze zcela pochopit fakt, že Bůh je tím Bohem, kterým je. Ať už nás trápí války, neštěstí, katastrofy, představte si svět bez Boha! Bez milosrdenství, bez slitování, bez lásky k bližnímu, bez odpuštění, bez naděje. Nebýt Boha, svět by se stal pouhopouhým peklem, tmou bez kousku světla, utrpením, jež nezná slitování, místem beznaděje a zoufalství. A v tomto ohledu, rozhodně, není Bůh zbytečný.

Ivo Kraus

Z kazatelského plánu

VI. neděle po svatém Duchu

Lidé všech národů, tleskejte v dlaně, hlaholte Bohu, plesejte zvučně. Hospodin, Nejvyšší, vzbuzuje bázeň, on je Král velký nad celou zemí.

Žalm 47,2-3

První čtení: 1. Královská 19,11-15.16.19-21

Tužby pro dobu po Duchu svatém (II)

2. Aby ze zármutku všedních starostí a zloby malicherných sporů naši mysl vzhůru k sobě povznášel, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nám daroval sílu konat dobro a v dobrém díle pracovat pro větší slávu Boží a pokoj mezi lidmi, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, tobě patří nebe i země a od tebe pochází vše dobré. Prosíme tě, udělej nám ducha pravé zbožnosti, abys oživil to, co je v nás dobrého, a zachoval to pro věčnost! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Galatským 5,1.13-25

Evangelium: Lukáš 9,51-62

Verše k obětování: Žalm 16,1-2

Verše k požehnání: Lukáš 9,56.60

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, chválíme tě, že mezi námi rozdílíš poklady své milosti. Pozdvihni nás do nového života a učiň z nás ochotné nositele radostné zvěsti tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 264, 265, 268

ČTĚTE BIBLI, TAM TO VŠECHNO JE

S Písmem svatým jsem se seznámil již v dětství. V otcově rozsáhlé knihovně se nacházela v mnoha jazycích, včetně pro mne naprosto nerosozumitelné hebrejštiny, která se čte zprava doleva.

Bližší seznámení pak přišlo v hodinách náboženství a v nedělní škole. Mládež jsem již nestihl, to už otec nezískal dostatečný počet mládežníků, ty postupně ovládl Československý svaz mládeže a mladší generaci pak Pionýr. Přesto však každoročně probíhala výuka náboženství, příprava dětí k první večeři Páně a dokonce i k biřmování.

Ale vraťme se k Bibli. Její četba je opravdu náročná a po jejím prvním přečtení jsem mnohým knihám – zejména Starého zákona – ne zcela porozuměl a musel jsem se k nim opakovaně vracet. Stěžejní jsou zcela jednoznačně Mojžišovy knihy – Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri a Deuteronomium, a to zejména pro naše starší bratry, židy.

Nad Písmem

NE SILOU, ANI MOCÍ, ALE MÝM DUCHEM, PRAVÍ PÁN L 9,51-62

Všechna biblická čtení pro tuto neděli nám popisují věřící lidi v různých situacích. A my můžeme jen žasnout nad tím, jak se jim mnohdy podobáme.

Dostává se nám tu poznání, že i velice zbožní a Boha poslušní lidé, jakým byl například i Eliáš, nejsou chráněni před skepsí a pocitem marnosti.

A to právě tehdy, dávají-li větší důraz na své pocity, svou slabost, než na pevnou důvěru v Boha. Jestliže i prorok, který měl tak velké zkušenosti s Bohem, znal Boží moc i moudrost, přesto upadl do pocitu marnosti a beznaděje, do strachu z člověka, tím spíše můžeme selhat i my. On ve svém úteku před královnou Jezábel Boha prosil, aby si jej už vzal k sobě, protože sám nemá již sílu odolávat protivenství. Eliáš nařikal: „Byly pobořeny tvé oltáře a povražděni všichni tvoji proroci, zbývám už jenom já sám!“

To musí být hrozný pocit, když člověk ztratí víru a naději pro budoucnost. Podobně můžeme spatřit i na lidech v evangeliu, jak dalece se mohou mýlit a propadat nedobrým pocitům a úmyslům či nesprávnému uvažování. A nezachrání je před tím ani jejich horlivost pro Krista. „Budu tě následovat,“ řekl muž Pánu Ježíši. Ale měl svou vlastní představu, v čem a jak ono následování bude probíhat. „Dovol mi, Pane, abych napřed šel pochovat svého otce.“ Ano, rozumu se takové počínání zdá správné i důležité. Jenomže co jiného než pláč a nářek by z vlastních sil mohl své rodině dát?

Proto dostal od Pána Ježíše moudrou radu, i když ze své praxe vím, jak právě tato rada lidí pobuřuje! „Nech ‚mrtvé‘, ať pochovávají své mrtvé, ty jdi a všude zvěstuj království Boží.“

Což můžeme chápat takto: Co tam budeš platný, pokud budeš jen projevoval bolest a zármutek? To ponech „mrtvým“, tedy těm, kdo ještě neslyšeli o vysvobození, o spáse a ve

V roce 1979 jsem od otce k Vánocům obdržel ekumenický překlad Bible a o něco později pak *Osmero čtenářů Pisma svatého* z pera prof. ThDr. Zdeňka Sázavy.

Dočetl jsem se v něm, že teprve při třetím až pátém pročtení knihy knih se začínají čtenáři vyjasňovat teologické souvislosti či spojitosti a biblické věty a slova se stávají jeho duchovním „majetkem“ a že je zapotřebí kvalifikovaně Bibli číst a znát, což znamená: číst, znát a poslušně plnit Boží slovo zde uložené. A já dodávám, zejména Desatero Božích přikázání.

Právě mám Písmo svaté znovu rozečtené, začal jsem Nový zákon a nyní čtu čtvrtou Mojžišovu knihu Numeri.

Po kolikáté už? Opravdu nevím, ale znalost Pisma svatého přijde vhod v mnoha životních situacích. Pomohla mi např. při návštěvě Svaté země – Izraele, kdy jsem přesně věděl, o co jde při návštěvě jednot-

livých míst, o kterých je v Písmu psáno, při současném čtení Pisma z úst provázajícího kněze. A návštěva Izraele byla nezapomenutelným zážitkem.

K názvu tohoto článku mne přivedla píseň David a Goliáš ze hry Osvozeného divadla „Těžká Barbora“ trojice Ježka, Wericha a Voskovce, ve které se mj. zpívá: „*Klidně sed'me na židli, čt'me Bibli, tam to všechno je.*“

Svatá pravda, opravdu tam je všechno. Jak by bylo dobře na světě, kdyby se lidé řídili Písmem svatým.

Proto čt'me Bibli, propagujme ji ve svých rodinách, u příbuzných, mezi svými přáteli a známými – třeba i formou dárku k narozeninám či pod stromeček na Vánoce.

Uděláte tím dobrý skutek a možná získáte dalšího člověka, který se Písmem bude ve svém životě také řídit.

Pavel Hýbl

protože to byly naše nemoci, naše nepravosti, které vzal na sebe. To my jsme všichni jako ovce zbloudili a dali se cestou svého zarputilého srdce, on však zemřel proto, aby nám otevřel cestu do království Božího.

A tak, moji milí, pokud se snad ve svých rodinách „koušeme“ a „požíráme“, nechceme odpouštět a prosazujeme sami sebe na úkor svých bližních jako křesťané v Galacii, pak si nenalhávejme, že následujeme Krista, že jdeme cestou k Bohu. Naopak, od Boha.

Mysleme na to, že již nejsme pod Zákonem odplaty, ale pod Zákonem Boží lásky, že jsme byli povoláni k svobodě od hříchu a strachu i úzkosti ze smrti. Eliáš dostal nový úkol a povzbuzení a byl nakonec přenesen do nebe. Bůh promluvil k Eliášovi hlasem tichým a jemným a tak mluví dosud – zkusme ho očekávat.

I pro nás se ta samá cesta otevírá v Pánu Ježíši a i před nás staví Bůh nový úkol. Stůjte pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho. Žijte z moci Božího Ducha a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit. **Marie Černegová**

**Svatý Bože,
toužíme jít za tebou,
následovat Ježíše.**

**Prosíme, když vkládáš tuto touhu do našich srdcí,
dávej nám i sílu a moudrost k jejímu plnění.**

**Ved' nás svým svatým Duchem a dej,
abychom se jím vést nechali,
ve spolehnutí na tvou lásku a věrnost.**

Amen

ŠOK Z ALMUŽNY — JERUZALÉMSKÉ HAPPENINGY...

Pokračování ze str. 1

obrovskou hromadu dřeva pro ztřeptání „slavnost ohňů“.

Bylo kolem nás asi patnáct dětí, které se nám snažily pomáhat. Nechávali jsme je akušroubovákem dotahovat šrouby. Děkovaly nám. Byl to pro ně nevšední zážitek – možná víc než pro nás. Dva „pohané“ se nejen odvážili vkročít na jejich území, ale navíc zde pro ně z dřevěného harampádi vytvářejí asi dva a půl metru vysokou Davidovu hvězdu (magen David).

Druhý den k večeru jsem se šel na naši hvězdu podívat. Už tam nebyla.

„NIKDO MNĚ JEŠTĚ NEPŘIBLIŽIL BOHA TAK JAKO TUHÁČEK“

V tomto roce si připomínáme tři kulatá jubilea našich duchovních, kteří zahynuli během nacistické okupace. V březnu jsme vzpomínali na nedožitých 100. výročí narození br. faráře Jaroslava Bendla, na květen připadlo 120. výročí narození „faráře z hor“ Linharta Hodíka a 130. výročí narození jednoho ze zakladatelů naší církve a sloupů naší liturgické tvorby prof. Aloise Tuháčka. Profesorovu osobnost nejlépe charakterizují slova jednoho z jeho spolupovězů, plzeňského velkoobchodníka Martínka: „Nikdo mně ještě nepřiblížil Boha tak jako Tuháček.“

Bratr prof. Alois Tuháček se narodil 22. května 1883 v hornické rodině na Březových Horách u Příbrami. Otec František Tuháček zemřel, když bylo Aloisovi sedm let. Výchova devíti dětí zůstala na matce Terezii, rozené Janouškové. O jedenáct let později (1901) se musel osmnáctiletý Alois vyrovnat s další ztrátou – úmrtím matky. V té době již vyučený knihař studoval na klasičtém příbramském gymnáziu. Na nějaký čas našel útočiště v arcibiskupském konviktu, odkud však posléze odešel a probíjel se na studiích kondicemi. Rozčarován z poměrů v kněžském internátu nevydal se cestou k duchovnímu povolání, ale rozhodl se pro studium klasických jazyků a češtiny na Filozofické fakultě UK v Praze. Jako výborný student dostával stipendium, v posledních letech studií byl podporován i rodiči své manželky Marie, se kterou se v roce 1909 oženil. Učitelkou dráhu zahájil na Obchodní akademii v Plzni. Po půl roce přešel na Městské dívčí lyceum (reálné gymnázium) v Plzni, kde prožil jako profesor češtiny a latiny celých osmadvacet let. Z pozice římskokatolického laika sledoval ještě před založením naší církve snahu reformního duchovenstva. Hned v lednu 1920 nabídl své služby nově ustavené církvi, do níž vzápětí také přestoupil. Významně

Od dětí jsem se dozvěděl, že ji hned večer skupina ultraortodoxních židů nazlobeně rozbila. Proč? Někteří jsou zaměřeni proti současnému státu Izrael. Věří, že stát bude založen až Mesiášem, který podle nich ještě nepřišel. Znakem státu Izrael je Davidova hvězda. Proto naši „sochu“ nebrali jako dar, ale jako provokaci.

Ten večer se v Mea Šearim konala „slavnost ohňů“. Při ní v ulicích a ve dvorech hoří ohně, kolem nich jsou (především ve dvorech) postaveny vysoké konstrukce, na kterých stojí davy židů. Hraje zde živá hudba a da-

vy tančí kolem ohňů nebo se na zmiňovaných konstrukcích pohupují ze strany na stranu a zpívají staré židovské písně. Ten večer jsem byl opravdu dotčen. Asi nejvíc jsem si uvědomoval to, jak Bůh s židy stále počítá jako se svým vyvoleným národem, a to i přesto, že zatím nerozpoznali svého Mesiáše. Nikde jsem neviděl žádné cizince. Bylo to naprosto autentické, žádné divadélko pro turisty.

MAMINKY VĚTŠINOU NEDĚKOVALY
Toužil jsem se však s těmito lidmi potkat ještě blíže. Jednou jsem šel z blízkého trhu Mahane Jehuda. Sedl jsem si na chodník a začal kreslit ulici. Téměř okamžitě se u mě zastavilo dítě, pak další, a pečlivě mě při práci sledovaly. Přidal se i nějaký dospělý. Obdivovali kresbu a ti, kdo mluvili alespoň trochu anglicky, se mě ptali, odkud jsem.

A pak to přišlo. Jedno z dětí mě poprosilo, jestli bych ho uměl nakreslit. Začaly přicházet další a další. Nakonec mě o portrét poprosil i jeden dospělý. Byl to zatím nejtěsnější kontakt s těmito lidmi. Přišel jsem i na to, jak s dětmi komunikovat. Na střední škole jsem se učil němčinu. A v této čtvrti se často mluví jazy-

kem jidiš, který se němčině podobá. Jiný den jsem kreslil jinde. Opět jsem začal ulici, ale zanedlouho jsem už opět kreslil děti a pak dospělé. Reakce byly někdy až legrační. Občas šel kolem nějaký dospělý a předstíral, že si mě nevšímá. Načež se nenápadně vrátil, aby si moji kresbu zpozřádlí prohlédl. Jindy mě jeden z nich poprosil, zda bych mu nenamaloval Zeď nářků. Tak jsem to zkusil. Bylo vidět, že se mu obraz opravdu líbil. S dětmi občas přicházely i maminky. Ty mě ale většinou ani nepozdravily ani nepoděkovaly za kresbu. Nesmí se bavit s cizími muži. Když mi jedna maminka poděkovala, byla to pro mě velká pocta. Večer šel kolem asi padesátiletý žid. Dlouhé vousy a pejzy, černý klobouk a černý plášť až na zem. Prošel kolem

mě víckrát, protože poblíž bydlel, a zeptal se mě: „Jak kreslíš?“ Přemýšlel jsem nad zajímavou otázkou, načež mi ve své lámavé angličtině řekl: „*Přemýšlej nad tím, půjdu zpátky za dvě minuty.*“

Když se vrátil, odpověděl jsem mu, že nejde jen o to kreslit to, co vidím, ale je důležité vnímat atmosféru toho místa, věci. On na to: „*To je totéž, jako když studuji Tóru. Při tom je také důležité vidět za text, mít vycvičenou citlivost text nejen chápat, ale pročitit.*“

Následně jsme se bavili o tom, jak je ateismus směšný, a o dalších věcech. Byl to první i poslední takový rozhovor.

Aleš Novák

Dokončení příště

ZKUŠENOST Z EGYPTA

Rád bych se s vámi podělil o svůj postřeh z nedávné cesty do Egypta - muslimské, nicméně umírněné země. Jednoho dne jsem šel kolem mešity, při cestě do Šarm el Šajchu. Před mešitou seděli dva svatí muži. Zamířil jsem k nim, řekl jim, že jsem křesťan a rád bych se pomodlil v jejich mešitě za to, abychom spolu nebojovali. K mému překvapení potěšeně souhlasili, doprovodili mě k bráně mešity, kde jsme si sundali boty. Pocit z interiéru byl neobvyklý, ale příjemný. Poklekl jsem a začal se modlit k našemu, jak věřím společnému (vždyť v Koránu je Ježíš jeden z uznávaných proroků) Bohu za mír mezi křesťany a muslimy. Svatí muži mi přinesli arabský, krásně zdobený Korán k nahlédnutí. Příští den jsem seděl s obchodníkem, který do Šajchu dojíždí za prací z Káhiry, a ptal se ho na nynější politickou a náboženskou situaci v egyptském hlavním městě a otevřel téma koptských křesťanů. Poněkud překvapen dotazem mi odpověděl: „*Pane, stačí počítat. My v Egyptě máme velké rodiny a každý desátý je*

tu koptský křesťan. To znamená, že každý má ve své rodině, vzdálené rodině či v rodině známého koptského křesťana. Nejsme blázní, abychom si vzájemně škodili.“ Na otázku „*co vypálené kostely?*“ odpověděl, že to jsou samozřejmě zločinci. Jiných lidí z Káhiry jsem se ptal, jak je možné, že máme tak hrozné zprávy v médiích, když oni mi tvrdí něco jiného. A tady je podle mě jádro problému. Naše bohužel už téměř bulvární média konflikty až příliš zkrslují. K jejich cti slouží snad to, že v egyptských médiích je to ještě horší. Nepřál bych vám tón egyptského televizního hlasatele slyšet.

Byl jsem také zvědav, co si myslí o Íránu: Je to prý úplně něco jiného, tady ovšem silně zazněl sunnitsko šíitský problém. A co válka mezi Íránem a Iráskem? Jaký je tedy rozdíl mezi šíity a sunnity? Odpovědi mi bylo dlouhé ticho a poté připomenutí konfliktů v Severním Irsku. Na to samozřejmě následovalo moje mlčení. Usmáli jsme se na sebe, podali si ruce a rozloučili se.

Ladislav Ondrášek

Hledání pokladu i společných kořenů

Náboženská obec a muzeum v Žitavě a Brána Trojzemí v Hrádku spolu dlouhodobě spolupracují, a tak bylo samozřejmostí, že jsme využili nabídky programu v rámci letošního dne muzeí a nejen se seniory jsme se vydali na večerní posezení s přednáškou ředitele žitavského muzea Dr. Mariuse Winzeler, která nám přinesla zajímavý pohled do historie rodu Jagellonců a jejich vlivu v našem regionu. Tím ale náš víkend badatelů a objevitelů nekončil, v neděli odpoledne jsme s dětmi vyrazili hledat poklad v tajemných prostorách muzea v Žitavě. Ani dospělí nepřišli zkrátka, skvosty Žitavských městských muzeí, jako je freska se studnou věčného mládí a jedinečné postní plátno, jsou lákadlem návštěvníků z celého světa. Závěrečný piknik v nádvoří františkánského kláštera pak přinesl občerstvení malým i velkým objevitelům.

Hedvika Zimmermannová

chotně a často i dost neopatrně radil zájemcům, jak si mají své aparáty upravit. Když byl jeden z těchto lidí zatčen, věc se prozradila a došlo i k manželovu zatčení gestapem. Při prohlídce bytu byly u nás nalezeny tzv. čerčilký... Až nyní, po dvou letech (1947), přihlásil se ke mně kapitán četnictva Pitter, nyní z Jablonce nad Nisou, s dotazem, vim-li o tom, že manžel přechovával jakési seznamy plukovníka Waitmana a že byl připraven k tajné vysílače.“ Zatčení bratra Tuháčka 28. dubna 1944 tudíž mnohé zasáhlo, ale nepřekvapilo. I s manželkou byl převezven na plzeňské gestapo, kde je vyšetřoval komisař Oto Haas.

se jako člen přípravného výboru podílel na formování náboženské obce v Plzni-západ, po vysvěcení na kněze v květnu 1921 konal československé bohoslužby a přednášel nejen na Plzeňsku, ale rovněž na Klatovsku a Domažlicku. Na celocírkevním poli úzce spolupracoval s pozdějším prvním patriarchou naší církve dr. Karlem Farským. Středem jeho zájmu se stala liturgická tvorba. Už na I. valném církevním sjezdu v lednu 1921 nastínil základní liturgické směrnice ČČS(H). Jeho práce v této oblasti dosáhla vrcholu na počátku čtyřicátých let vydáním tří částí Bohoslužebné knihy ČČS. Bratr profesor se nikdy nesmířil s mnichovským diktátem a březnovou okupací českých zemí. Přestože byl od září 1942 jmenován biskupským vikářem pro plzeňskou oblast, odmítal při jakékoli příležitosti používat vynucený název „církev českomoravská“. Mezi jeho největší záliby dlouhá léta patřilo radioamatérství. Získané dovednosti se přirozeně snažil využít i v dusivých letech nesvobody.

Jak všichni dobře víme, poslech zahraničního rozhlasu byl v celé Německé říši zakázán hned po zahájení války 1. září 1939. Za porušení zakazu hrozila káznice, při rozšiřování zpráv i trest smrti. Podle nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 10. března 1943 byly navíc ze všech radiopřijímačů odstraněny krátké vlny. Na každém rádiu musel být povinně zavěšen varovný štítek s nápisem *Pamatuj, že poslouchání zahraničního rozhlasu je zakázáno a trestá se káznici nebo i smrtí.* I po tomto zásahu se však rozhlas na krátkých vlnách poslouchal. Do znehodnoceného přijímače se vsunula improvizovaná náhradní součástka, tzv. čerčilka (cívka, která se po poslechu odpojila, vyjmul a uschovala). Cituji z dopisu paní Marie Tuháčkové: „*Manželovi jako radioamatérovi nestačilo poslouchat cizí rozhlas, přeo-*

Od 23. května 1944, kdy byl umístěn v pankrácké věznicí, se připravoval na soud. Ten ho za poslech a rozšiřování zpráv zahraničního rozhlasu a zakázanou manipulaci s rozhlasovými aparáty 8. června 1944 odsoudil k patnácti letům káznice. Stejným soudem byla na tři roky těžkého žaláře odsouzena i manželka Marie. Trest si bratr Tuháček odpykával v Gollnowě u Štětína. Fronta se však přibližovala a v únoru 1945 musela být káznice evakuována. Během transportu vězňů do Hamburku utrpěl bratr profesor zranění kolena. Absence zdravotní péče, kruté zacházení a nepříznivé klimatické podmínky vykonaly své. Dne 16. února 1945 v 15.45 hodin umírá v hamburském lazaretu na otravu krve. Jeho ostatky byly uloženy na neznámém místě na hřbitově v Hamburku-Ohlsdorfu.

Po válce se Aloisi Tuháčkoví dostalo celé řady ocenění. Druhý řádný sněm mu v červnu 1946 za jeho celoživotní liturgickou práci vyslovil uznání in memoriam. Na tento akt církev navázala v září 2010 během oslav 90. výročí svého vzniku, kdy se znovu rozhodla vyzdvihnout přínos této osobnosti. Za své zásluhy v odboji byl v roce 1947 vyznamenán in memoriam Čs. válečným křížem 1939.

Martin Jindra

ZPRÁVY

Varhany v Blansku

Dřevěný kostel před svým převezněním z Podkarpatské Rusi do Blanska žádný nástroj neměl. Ve východních církvích se při bohoslužbách zpívá bez doprovodu varhan, harmonia či klavíru. Pouze nástroj lidského hlasu chválí Hospodina.

Po otevření kostela 23. května 1937 byl „kůr“ v kostelní lodi jako vyvýšený stupínek za lavicemi. Stálo tam jednomanuálové harmonium. V té době ve farnosti fungovaly tři pěvecké sbory. Dětský, ženský a smíšený. Varhanicemi byly Drahomíra Kelleřová a Jiřina Pudichová, provdaná Haasová. Po válce se vystřídal

několik dalších varhaníků: nejdéle bohoslužby a obřady doprovázela sestra Jiřina Haasová – celých 65 let. Začátkem padesátých let se uvažovalo o stavbě pišťalových varhan.

Pro nedostatek financí se však instalace pišťalových varhan neuskutečnila a bylo zakoupeno dvoumanuálové harmonium značky Shota. V roce 2004 byl vybudován kůr ve věži kostela, zrušen stupínek za lavicemi a pořízeny jednomanuálové digitální varhany značky Viscount.

Po vyhodnocení a zvážení všech možností byla vybrána na stavbu varhan nová firma – Mlnaříkovi z Kolína. Chtěl bych doporučit všem ná-

boženským obcím, které se chystají otázku nového nástroje řešit, aby se na tuto firmu obrátili. Majitelé otec a syn Mlnaříkovi jsou věřícími naší církve, mají profesionální přístup a cenově vychází jejich nástroj několiknásobně výhodněji než jiné značky. V sobotu 25. května t. r. Mlnaříkovi přivezli a instalovali nový nástroj. Varhany mají dva manuály a pedál, celkem osm set různých kombinací tónů. Díky daru jednoho z našich farníků tak mohou od neděle 26. května nové varhany svojí hudbou naplňovat náš sbor.

Slavnostní shromáždění k této příležitosti se uskuteční v neděli 30. června v 9 hodin. Po bohoslužbě zveme zájemce na exkurzi do nitra varhan. Bude připraven odborný výklad a praktické ukázky. Zájemci si mohou varhany prohlédnout znovu v 16 hodin. Poté je připraven koncert jednoho z nejlepších brněnských varhaníků pana Mgr. Martina Jakubíčka, který jednotlivé skladby také erudovaně doplní komentářem. Těšíme se na setkání.

Martin Kopecký
farář

Srdečně zveme na slavnostní bohoslužbu u příležitosti 598. výročí mučednické smrti osobnosti evropského významu Mistra Jana Husa. Bohoslužba se koná v pátek 5. července ve 13.30 hodin na nádvoří hradu Krakovec, kde Mistr Jan několik měsíců pobýval před odjezdem do Růžena Adamová

Z EKUMENY

DNY LIDÍ DOBRÉ VŮLE 2013

Letošní čtrnáctý ročník červencových oslav **Dne slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velehradě** bude v mnohém výjimečný. Právě 4. a 5. července totiž vyvrcholí oslavy 1 150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Už na čtvrtek 4. července je připraven bohatý program pro dospělé i děti – vystoupení, pohádky či ruční přepisování Bible, mladí mohou soutěžit ve fotbalových dovednostech, zahrát si stolní tenis, deskové hry, ale také se účastnit fotografického workshopu. Navštívit můžete Misijní jarmark a semináře „*Jak pozitivně komunikovat s žáky*“ a „*Škola lásky*“, poslechnout si cimbálovou muziku a zhlédnout dokumentární drama *Cyryl a Metoděj*.

Slavnostní koncert **Věčer lidí dobré vůle** začne v 19.30 hodin na pódiu před bazilikou. Vystoupí Jiří Pavlica s Hradišťanem, Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, slovenská pěvkyně Simona Houda-Šaturová, italský barytonista Franco Vassallo a estonská mezzosopranistka Kai Rütel. Během koncertu, který v přímém přenosu odvysílá Česká televize a Český rozhlas 1 – Radiožurnál, budou představeny tři projekty, na něž lze přispět formou DMS VELEHRAD.

V pátek 5. července začne v 10.30 hodin tradiční slavnostní poutní mše svatá, při níž bude hlavním celebrantem papežský legát kardinál Josip Bozanič, arcibiskup zářebský. Mši přenáší v přímém přenosu Česká televize a Český rozhlas Praha. Na nádvoří před bazilikou se bude konat doprovodný program – modlitba, pěvecká vystoupení i vyslání mladých misionářů.

Tradiční oslavy Dne slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje jsou vždy plné „lidí dobré vůle“, o čemž svědčí viditelná pomoc potřebným i příjemná atmosféra. Věřme, že také letos, kdy navíc program obohacuje množství kulturních akcí k cyrilometodějskému výročí, se na Velehradě sejde hojný počet návštěvníků, ať již věřících různých církví, nebo těch, jimž nejsou lhostejné problémy potřebných. Více informací o programu jednotlivých dnů na internetových stránkách www.velehrad.eu/cz/. **red**

EGYPT: SOUDCI PROTI ISLAMIZACI JUSTICE

Dne 3. června se před Nejvyšším soudem v Káhiře sešly tisíce soudců, kteří požadovali, aby byla ukončena islamizace justice. Demonstrace navázala na verdikt egyptského Ústavního soudu, který prohlásil za neústavní zákon přijatý parlamentem, jež ovládá muslimské bratrstvo. Soudci také kritizovali návrh zákona, který chce snížit penzijní věk soudců a tak eliminovat soudce loajální k Mubarakovu režimu.

Od nástupu Mohammeda Mursího k moci přibýlo rozsudků pro rouhání a urážku prezidenta. Aktivista Ahmed Duma byl odsouzen k půlročnímu vězení za kritiku prezidenta na sociální síti a křesťanská učitelka Dimjana Obeid Abdel al-Núr stojí před soudem za urážku islámu a Mohameda (v hodině dějepisu mluvila s úctou o koptském patriarchovi Šenúdu III.). **Res Claritatis**

ISLÁMSKÝ DUCHOVNÍ DOSTAL V EGYPTĚ 11 LET ZA SPÁLENÍ BIBLÉ

Káhírský soud vynesl trest 11 let vězení za rouhačství nad radikálním muslimským kazatelem, který při loňském protestu spálil Bibli. Podle agentury AP kazatelův syn dostal za stejný čin podmíněný trest osmi let vězení a oba musejí zaplatit pokutu 5 000 egyptských liber (zhruba 14 000 korun). Ahmad Abdalláh křesťanskou posvátnou knihu roztrhal a spálil 11. září loňského roku při demonstraci před americkým velvyslanectvím v Káhiře. Ultrakonzervativní salafističtí muslimové tam protestovali proti filmu vyrobenému ve Spojených státech a znevažujícímu islám.

V Egyptě, jemuž od svržení Husního Mubaraka v roce 2011 vládnou islamisté, jsou odsouzení za urážku muslimského náboženství běžná. Mnohem vzácnější jsou však případy, jež se týkají víry menšinových křesťanů. Podle egyptského práva jsou projevy opovržení vůči křesťanství, islámu a judaismu považovány za zločin. Právníci a obhájci lidských práv poukazují na to, že opovržení vůči církvi je definováno příliš mlhavě a je často využíváno proti kritikům islámu. Rozsudek zatím není pravomocný, protože oba odsouzení se odvolali. Na odvolací řízení budou čekat na svobodě. **Res Claritatis**

Bohoslužba v Betlémské kapli

Ústřední rada Církve československé husitské vás srdečně zve při příležitosti 598. výročí mučednické smrti M. J. Husa na bohoslužbu v Betlémské kapli v Praze, která bude konána v rámci Husovského trienaria 6. července od 15 hodin pod vedením patriarchy ThDr. Tomáše Butty, Th.D., královéhradeckého biskupa Mgr. Pavla Pechance a farářky Mgr. Debory Chytilové. Kázat bude brněnský biskup Mgr. Juraj Jordán Dovala. **red**

Bohoslužba ve Slavkově

Brněnská diecéze naší církve zve na slavnostní bohoslužbu 6. července u pomníku Mistra Jana Husa v zahradě sboru ve Slavkově u Brna.

Po bohoslužbě se koná festival pěveckých sdružení brněnské diecéze a místních sdružení. Program:

* 15.30 h – odjezd autobusu z Brna od Janáčkova divadla

* 16.30 h – zahájení bohoslužby

* 18 h – festival pěveckých sdružení

* 20 hodin – odjezd autobusu do Brna
Prodej výrobků z chráněné dílny Nazaret a infocentra NOE. **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

• 1. 7. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Y. Škvárová – mezzosoprán,
M. Laštovka – trubka

• 2. 7. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák,
Mendelssohn-Bartholdy
J. Kalfus – varhany,
Y. Škvárová – mezzosoprán

• 3. 7. - 14 hodin
benefiční koncert – zdarma
Hastings and Prince Edward
Regional Chorus (Kanada)

• 3. 7. - 17 hodin
Pachelbel, Bach, Buxtehude,
Franck

J. Prokop – varhany,
M. Laštovka – trubka

• 4. 7. - 14 hodin
benefiční koncert – zdarma
John Septimus Roe Sinfonia

• 4. 7. - 17 hodin
Telemann, Bach, Mozart, Händel
F. Šťastný – varhany, cembalo,
V. Vlha – hoboj

• 5. 7. - 16 hodin
Festival duchovní hudby

• 6. 7. - 14 hodin
benefiční koncert – zdarma
Belcanto Children Choir (USA)

• 6. 7. - 17 hodin
Vivaldi, Händel, Albinoni,
Pachelbel

B. Rabas – varhany,
M. Kejmar – trubka, křídlovka

• 6. 7. - 20 hodin
Vivaldi, Schubert, Dvořák,
Gershwin

Concortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková – soprán,
M. Laštovka – trubka

• 7. 7. - 14 hodin
benefiční koncert – zdarma
Gene Louw Children's Choir

• 7. 7. - 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet, Haydn
Pražské dechové kvinteto

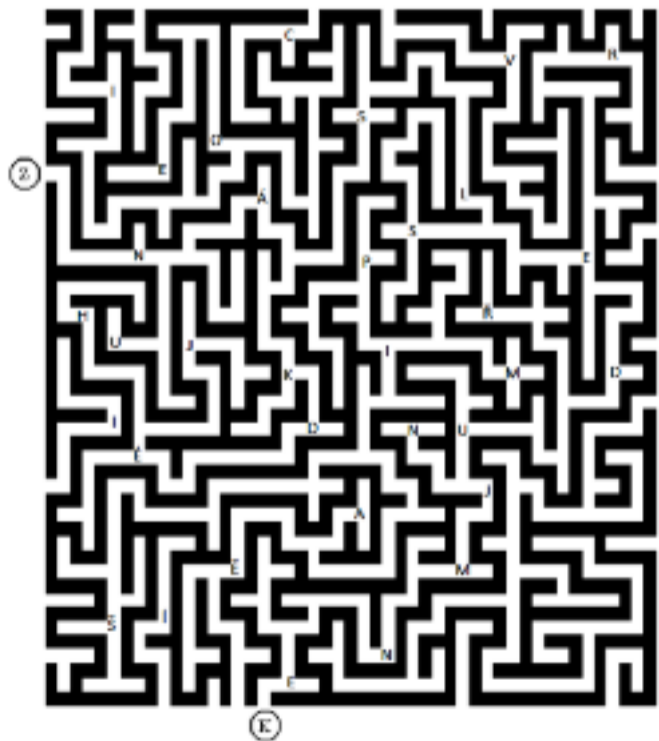
• 7. 7. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Camerata Pragensis Orchestra,
A. Bárta – varhany

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ROZHODNUTÍ K NÁSLEDOVÁNÍ

Vypisujte z bludiště jen ta písmenka, která se nacházejí na cestě od písmene „Z“ k písmenu „K“.

(Řešení z minulého čísla: Všude o tom vypravuj.)

Jana Krajčířiková

